

فرهنگ و آموزش زبان انگلیسی

بررسی رویکردهای مختلف فرهنگی در آموزش زبان انگلیسی

نقی رضایی

سرشناسه	:	رضائی، نقی، ۱۳۴۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	فرهنگ و آموزش زبان انگلیسی: بررسی رویکردهای مختلف فرهنگی در آموزش زبان انگلیسی/ نقی رضایی.
مشخصات نشر	:	تهران: نشر هاشم، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	:	[۳]، ۱۷۸ ص.: مصور.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۵۵۵۰-۳-۹
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه.
عنوان دیگر	:	بررسی رویکردهای مختلف فرهنگی در آموزش زبان انگلیسی.
موضوع	:	زبان انگلیسی -- راهنمای آموزشی -- خارجیان
موضوع	:	زبان و فرهنگ
موضوع	:	زبان انگلیسی -- جهانی شدن
رده بندی کنگره	:	۶۲۱/ PE ۳۸ ۱۳۹۴
رده بندی دیویی	:	۴۲۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۹۰۱۷۶۰

فرهنگ و آموزش زبان انگلیسی

تألیف: نقی رضایی

ناشر: هاشم

چاپ اول: ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۵۵۰-۳-۹

شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۸۳۷۶۷

امور فنی و هنری: هم آوا

توزیع: تهران-خیابان شریعتی-خیابان خدایرست-کوچه سمیعی-پلاک ۶

تلفکس: ۷۷۶۵۴۵۶۹ - ۷۷۶۵۴۵۷۰

فهرست مطالب

مقدمه

۱

۳

فصل اول - زبان و فرهنگ

۱-۱. زبان چیست؟

۱-۱-۱. زبان اول، زبان دوم و زبان خارجی

۱-۱-۲. زبان بین الملل

۱-۲. نقش اجتماعی زبان (زبان، فرهنگ، ارتباط)

۱-۳. مفاهیم فرهنگ

۱-۴. اجزای متشکله فرهنگ (مفاهیم و مؤلفه‌های فرهنگ)

۱-۵. رابطه شناخت و فرهنگ - هم‌کنشی شناخت و فرهنگ

۱-۶. زبان و هویت فرهنگی

۱-۷. بستر فرهنگی ارتباط زبانی

۱-۸. رابطه زبان و فرهنگ

۴۳

فصل دو: آموزش زبان و فرهنگ

۲-۱. فرهنگ و آموزش زبان

۲-۲. جایگاه فرهنگ در آموزش و فراگیری زبان دوم

۲-۳. اهداف تدریس فرهنگ

۲-۴. دیدگاه‌های مختلف فرهنگی در آموزش زبان خارجی

۲-۴-۱. دیدگاه اول - تربیت گویشورانی دو زبانه و دو فرهنگه

۲-۴-۲. دیدگاه دوم - بومی سازی زبان خارجی

۲-۴-۳. دیدگاه سوم - رویکرد «بینا فرهنگی» در آموزش زبان

۲-۵. محتوای فرهنگی در آموزش زبان

۲-۶. از آموزش مبتنی بر نظام تا آموزش مبتنی بر کاربرد

۲-۷. نظریه مهارت بینا فرهنگی در آموزش زبان

۲-۷-۱. اهداف کسب مهارت بین فرهنگی

۲-۷-۲. مراحل کسب مهارت بین فرهنگی

۲-۸. سیر تحول مفاهیم از فرهنگ عام به فرهنگ خاص

۲-۹. ارتباط آگاهی فرهنگی و انگیزه یادگیری

۲-۱۰. آموزش توانش بین فرهنگی در کلاس‌های زبان خارجی

- ۲-۱۱. توانش ارتباط بین فرهنگی و مشکلات تدریس فرهنگ
- ۲-۱۲. راهکارهای آموزشی برای تدریس فرهنگ زبان خارجه
- ۲-۱۳. بررسی سیر تحول مفاهیم فرهنگی در رویکردهای مختلف آموزش زبان

۱۰۵

فصل سه: سیاست زبانی در آموزش زبان خارجی

- ۳-۱. عوارض فرهنگی آموزش زبان انگلیسی و لزوم اتخاذ سیاست زبانی مناسب
- ۳-۲. تهاجم و استعمار فرهنگی در آموزش زبان
- ۳-۳. مصادیق تهاجم فرهنگی در کتابهای آموزش زبان انگلیسی
- ۳-۴. زبان انگلیسی و امپریالیسم فرهنگی
- ۳-۵. بومی سازی زبان انگلیسی به عنوان یک سیاست زبانی
- ۳-۶. دایره‌های زبان در محتوای کتابهای درسی زبان انگلیسی
- ۳-۷. طایفه کلی ساختار کتاب درسی زبان انگلیسی
- ۳-۸. سیاست ایران و چند کشور آسیایی در برابر گسترش زبان انگلیسی
- ۳-۸-۱. باز آید: سیاست‌های فرهنگی - ملی از طریق گفت‌وگو انگلیسی
- ۳-۸-۲. ساختار کتاب زبان انگلیسی: تجربه ژاپن
- ۳-۸-۳. زبان انگلیسی زبان جدید ملی گرایی: تجربه کره جنوبی
- ۳-۸-۴. احیاء ملی گرایی از طریق زبان انگلیسی: تجربه مالزی
- ۳-۹. سیاست زبانی ایران در برابر گسترش زبان انگلیسی
- ۳-۱۰. سیاست‌های آموزش زبان‌های خارجی در برابر درسی ملی جمهوری اسلامی ایران
- ۳-۱۰-۱. ضرورت و کارکرد حوزه زبان‌های خارجی در برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران
- ۳-۱۰-۲. قلمرو حوزه حوزه زبان‌های خارجی در برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران
- ۳-۱۰-۳. جهت‌گیری‌های کلی در سازماندهی محتوا و آموزش زبان‌های خارجی در برنامه درسی ملی
- ۳-۱۰-۴. بحث و بررسی زبان‌های خارجی در سند برنامه درسی ملی
- ۳-۱۱. مطالعه تطبیقی برنامه درسی آموزش زبان انگلیسی در ایران و ژاپن
- ۳-۱۲. تاملی در وضعیت آموزش فرهنگی کتاب‌های زبان

۱۵۳

نتیجه گیری

۱۶۳

فهرست منابع و مآخذ

- منابع و مآخذ فارسی
- منابع و مآخذ انگلیسی

مقدمه

در حال حاضر مسأله ارتباط انسان و یک از مطرح‌ترین موضوعاتی است که ذهن زبان‌شناسان، مردم‌شناسان، روان‌شناسان و فلاسفه را به خود مشغول داشته است. زبان نه تنها اصلی‌ترین ابزار برقراری ارتباط میان انسان‌هاست، بلکه یکی از پررنگ‌ترین نمادهای فرهنگ محسوب می‌شود، بنابراین ارتباط و همپوشانی زبان و فرهنگ و تأثیر و تأثر دایم این دو در آموزش زبان خارجی، از اهمیت بالایی برخوردار است.

از آن جایی که زبان یکی از نمادهای بنیادین فرهنگی و از عناصر بسیار مهم فرهنگ یک اجتماع به‌شمار می‌رود، ناگزیر هرگاه سخن از زبان به‌میان می‌آید بحث فرهنگ نیز مطرح می‌شود. به‌طور خلاصه می‌توان گفت که زبان هر ملت یکی از اجزاء مهم فرهنگ و بازتاب اندیشه‌ها و افکار آن ملت است. فرهنگ هر ملت از طریق القای معانی الفاظ و کلمات، اصطلاحات و جملاتی صورت می‌گیرد که در هر یک بار فرهنگی خاصی نهفته است. از این رو زبان مهم‌ترین نماد فرهنگ به‌شمار می‌رود.

با توجه به این که زبان در تار و پود زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها تنیده شده است و از آن جایی که زبان همچون یک رشته، فرهنگ گذشته و حال را به هم پیوند می‌زند، بحث درباره

بررسی رویکردهای مختلف فرهنگی در آموزش زبان انگلیسی

آن مسائل بسیاری را به میان می‌آورد که تجزیه و تحلیل همه آن‌ها از حوصله این پژوهش خارج است. در این اثر سعی شده به برخی از مسائل مهم زبان و فرهنگ که در زمینه آموزش زبان‌های خارجی مطرح گردیده، نظری شود و ضمن آن رویکردهای مختلف آموزش فرهنگی در آموزش زبان خارجی و نیز چالش‌های آن تبیین و تحلیل گردد. لذا اهم مواردی که در این اثر بدان پرداخته خواهد شد، عبارتند از: تبیین و توصیف مفاهیم زبان، فرهنگ، ارتباط بین زبان و فرهنگ، فرهنگ و آموزش زبان خارجی، رویکردها و دیدگاه‌هایی که در رابطه با آموزش و تدریس زبان و فرهنگ جامعه هدف مطرح شده و نیز بررسی کتاب‌های آموزش زبان انگلیسی مدارس از لحاظ توجه به عناصر، نمادها و مولفه‌های فرهنگ جامعه هدف.

www.ketab.ir